

Evalueringsrapport af forebyggende hjemmebesøg i Rødovre kommune

Ud fra den fælles projektbeskrivelse med de andre deltagende kommuner i Københavns Amt har vi i Rødovre kommune valgt at tilrettelægge undersøgelsen på følgende måde:

Borgerne blev informeret via et indlæg i Rødovre avis. Derudover blev de borgere der deltog i undersøgelsen yderligere orienteret i et brev sammen med spørgeskemaet.

Projektet blev præsenteret for Ældrerådet, der herefter tilbød assistance med udfyldelse af skemaet, til borgere der kunne ønske dette. Vi ved ikke hvor mange borgere der eventuelt benyttede sig af tilbuddet.

Rapporten er bygget op med procentuelle opgørelser på de kvantitative data samt udvalgte beskrivende kommentarer fra borgerne udfra hvert enkelt spørgsmål. Både de kvantitative og kvalitative besvarelser findes som bilag. Rapporten afsluttes med konklusion og sygeplejerskernes kommentarer.

Spørgeskema undersøgelsen har fundet sted fra 1. april 2002 i Rødovre kommune. Der er udleveret 100 spørgeskemaer til de første 100 borgere der har haft besøg efter 1. april og som har modtaget mere end ét forebyggende hjemmebesøg.

Der er udfyldt og returneret 91 spørgeskemaer, svarene til en deltagelses procent på 91. Der er 33 besvarelser fra mænd svarende til 36.3%, og der er 58 besvarelser fra kvinder svarende til 63.7 %. Der er 59 personer der bor alene (64.8 %) og der er 32 der er samboende (35.2 %).

Gennemsnitsalderen er 80 år.

Undersøgelsen indeholder både kvantitative og kvalitative udsagn. I nedenstående beskrivelse er der valgt uddrag af de kvalitative udsagn, mens den samlede besvarelse foreligger som bilag.

Spørgsmål 1: *Hvordan synes du dig informeret om, hvad de forebyggende besøg går ud på?*

Der er 4 svarmuligheder: meget godt, godt, mindre godt, dårligt.

Den allerstørste gruppe (78 %) svarer at de føler sig meget godt informeret, resten (22%) svarer godt, der er (0%) der svarer mindre godt og (0%) der svarer dårligt.

Beskrivende kommentarer til spørgsmål 1:

”Jeg synes at jeg har fået meget fin information om disse hjemmebesøg, og er meget glad for det”

”Det er ret betryggende med disse besøg”

”Efter at have haft besøg i fem år, lever informationen op til det lovede”

”Jeg synes det er rart, at vide man kan søge hjælp, hvis det kniber”

Spørgsmål 2: *Hvordan er du tilfreds med indholdet i vores brev?*

Der er 4 svarmuligheder: meget tilfreds, tilfreds, utilfreds, meget utilfreds.

De fleste svar ligger på meget tilfreds (62.6%) og de resterende svar (37.4%) på tilfreds. Der er (0%) på utilfreds og (0%) på meget utilfreds.

Beskrivende kommentarer til spørgsmål 2:

”Det er formuleret utroligt godt, så alle kan forstå det”

”Jeg synes at det er et glimrende brev, så jeg kan få lejlighed til at sige tak for disse besøg”

”En god måde at starte et brev op med Kære Hr..”

”Efter tre besøg er jeg efterhånden blevet klar over disse besøgs mulighed, er så derfor er jeres brev om undersøgelsen også forståelig og tilfredsstillende. Det tager jo sin tid at blive klar over, hvordan besøgene kan bruges, ikke fordi sygeplejersken ikke fortalte om det – mere fordi det tager tid for alle mennesker – ikke mindre når man bliver ældre, at ”fange” det hele”

På nogle af disse kommentarer synes det som om spørgsmålet er misforstået og besvaret i forhold til det brev der fulgte med undersøgelsen og ikke, som forespurgt på besøgsbrevet.

Spørgsmål 3: *Har det betydning for dig, at det er den samme person, der kommer ved hvert besøg?*

Der er 4 svarmuligheder: I høj grad, i nogen grad, i mindre grad, slet ikke.

Der er en markant besvarelse (98.9%) på i høj grad. Der er svaret med (1.1%) i nogen grad. I mindre grad (0%) og slet ikke (0%).

Beskrivende kommentarer til spørgsmål 3:

”Det er af meget stor betydning at det er den samme person som kommer. Så man ikke skal starte forfra hver gang”

”Samtalerne kan fortsætte fra gang til gang”

”Ja, det synes jeg det skal være, for til hende har man jo fortalt sin livshistorie”

”Det er godt man har kendskab til hinanden, især hvis man får brug for det senere- det er lettere at henvende sig til en man kender”

”Forudsat man er på bølgelængde (hvad vi altså er)”

”Samme person giver et bedre og mere åbent tillidsforhold. Tillid er helt afgørende for den åbenhed der kan blive en aktiv støtte”

”Helt bestemt. De ting vi talte om sidste gang kommer hurtigere på plads og kan tages op igen om nødvendigt”

”Hvis det ikke fortsætter med samme person, ville jeg nok ikke være interesseret i besøg fremover”

Spørgsmål 4: *I hvilken grad føler du tillid og tryghed til personen?*

Der er 4 svarmuligheder: I høj grad, i nogen grad, i mindre grad, slet ikke.

Den overvejende del af besvarelsene (93.4%) ligger i svarkategorien i høj grad. Der er svaret (6.6%) i nogen grad. I mindre grad (0%) og slet ikke (0%).

Beskrivende kommentarer til spørgsmål 4:

”Ved at der er afsat cirka 1_ time kan det foregå i afslappet stemning”

”Det er at sygeplejersken har tid til én og ikke skal skynde sig af sted”

”Det er jo som om man kender den person og omvendt”

”At man kan komme af med ting, man måske ikke kan overfor familie og venner”

Spørgsmål 5: *I hvor høj grad får du talt om det du vil?*

Der er 4 svarmuligheder: I høj grad, i nogen grad, i mindre grad, slet ikke.

Den største del (83.1%) svarer i høj grad. En mindre del (16.9%) svarer i nogen grad. Besvarelsene i mindre grad (0%), og på slet ikke (0%).

Beskrivende kommentarer til spørgsmål 5:

”Vi taler om alt – og noget kan måske afhjælpes, det gør det lettere i hverdagen”

”Føler jeg taler frit om alt muligt og der bliver lyttet”

”Det er jo i det hele taget op til én selv hvor meget man vil åbne sig”

”Før besøget er man ukendt med en eventuelt dagsorden hos sygeplejersken, hvis evne til at benytte tråden til tidligere besøg er en god start. Det beroliger og inspirerer at mærke interesse – evnen til at lytte og stimulere”

Spørgsmål 6: *I hvilken grad oplever du at kunne bruge den vejledning og rådgivning, som besøgspersonen giver?*

Der er 4 svarmuligheder: I høj grad, i nogen grad, i mindre grad, slet ikke.

Der er næsten _ (71,1%) der svarer i høj grad. Der er (26.7%) der svarer i nogen grad. Der er (2.2%) der svarer i mindre grad, og på slet ikke er der (0%), ikke besvaret (1.1%).

Beskrivende kommentarer til spørgsmål 6:

”Jeg kunne nok bruge rådgivning mere end jeg gør, men det kommer forhåbentlig efterhånden”

”Jeg føler mig bedre tilpas”

”Jeg føler at vejledningen og rådgivningen fra besøgspersonen er indledningen til en god samtale”

Spørgsmål 7: ***I hvilken grad kan du bruge det materiale der udleveres ved besøgene i form af pjecer og brochurer?***

Der er 6 svarmuligheder: I høj grad, i nogen grad, i mindre grad, slet ikke, har intet modtaget, har intet læst.

Godt _ (28.6%) svar i høj grad, den overvejende del svarer i nogen grad (53.8%). I mindre grad (6.6%), og slet ikke (1.1%). Svarene på har intet modtaget (4.4%), og har intet læst er (0%), ikke besvaret (5.5%).

Beskrivende kommentarer til spørgsmål 7:

”Er glad for alt materiale jeg får udleveret, samler det og bruger det som opslagsmateriale”

”Ser meget dårligt og har derfor svært ved at læse udleveret materiale”

”Har ikke haft brug for skriftligt materiale”

”Man lærer jo af det man synes at have brug for, og ”snuser” til det øvrige”

Spørgsmål 8: ***I hvilken grad oplever du, at der bliver fulgt op på forrige besøg?***

Der er 4 svarmuligheder: I høj grad, i nogen grad, i mindre grad, slet ikke.

Den overvejende del (86.8%) har svaret i høj grad. Et mindretal (8.8%) har svaret i nogen grad. Der er (1.1%) der har svaret i mindre grad, og (0%) på slet ikke, ikke besvaret (3.3%)

Beskrivende kommentarer til spørgsmål 8:

”Det har stor betydning at besøgspersonen har læst lidt om, hvad der sidst blev talt om”

”vedkommende kan jo sidde og spørge om dit og dat fra sidste besøg, det er ret vigtigt om det eller det er blevet bedre eller dårligere. Det føles som en god omsorg for os at vi har det godt”

Spørgsmål 9 er opdelt i 2 svarmuligheder, den ene del handler om tryghed og den anden om helbred. De beskrivende kommentarer refereres samlet.

Spørgsmål 9: ***I hvilken grad synes du, at de forebyggende besøg har haft betydning for din tryghed?***

Der er 4 svarmuligheder: I høj grad, i nogen grad, i mindre grad, slet ikke.

De fleste (72.5%) svarer i høj grad, en mindre del (19.8%) svarer i nogen grad, en lille gruppe (4.4%) svarer i mindre grad, der er (0%) der svarer slet ikke, ikke besvaret (3.3%).

Spørgsmål 9: ***I hvilken grad synes du, at de forebyggende besøg har haft betydning for dit helbred?***

Der er 4 svarmuligheder. I høj grad, i nogen grad, i mindre grad, slet ikke.

Lidt over halvdelen (47.3%) svarer i høj grad. Færre (34.1%) svarer i nogen grad. En lille gruppe (4.4%) svarer i mindre grad, mens (0%) svarer slet ikke, ikke besvaret (14.3%).

Beskrivende kommentarer til spørgsmål 9:

”Jeg synes at disse besøg bevirker, at man i god tid kan få taget hånd om visse lidelser og bekymringer. Det er meget betryggende”

”Det er dejligt at kunne forelægge alle de tanker der er i mit hoved, for en kompetent person”

”Man lytter jo efter de gode ord, husker nogen af dem, glemmer nogen af dem (desværre)”

”Selvom man p.t. er frisk, er det betryggende at den hjemmebesøgene har kendskab til mig”

”Jeg ved ikke om besøgene har haft helbredsmæssig betydning, men jeg er som udtrykt meget glad for besøgene”

”At der en der gider høre om mine småskavanker”

Spørgsmål 10 er udelukkende af beskrivende karakter: ***Beskriv hvad det betyder for dig at modtage forebyggende hjemmebesøg?***

”Jeg vil sige, at det er dejligt afslappende at man kan sidde og tale om det og det skal ikke være på minuttet for det kan man jo ikke hos sin læge, der skal det jo helst gå stærkt og så glemmer man jo det halve”

”Man sidder med nogle tanker og ideer, som man kan få nogle gode råd om her og nu”

”Der er nogen der bekymrer sig om én. Man føler det er en veluddannet og kompetent person – der ved hvad hun taler om”

”Glæder mig til fortrolig samtale”

”Det er rart at tale om alt man har på hjerte, både det sørgelige og det dejlige, og det at de har tiden”

”Giver meget tryghed at vide at en person indenfor kommunens ældreomsorg følger familien gennem ”seniorlivet”. Især betyder det utroligt meget, at det er samme venlige person hver gang”

Spørgsmål 11 er af beskrivende karakter: ***Har du gode ideer til forbedring af de forebyggende hjemmebesøg i fremtiden?***

”Måske kunne de måle blodtryk, det kunne sige lidt om hvordan det stod til”

”Hvis det fortsætter som nu er p.t. ingen ideer”

”Dem der kun får rengøring og som er over 75 år burde også have samme fordel som vi har ved de forebyggende hjemmebesøg – da det betyder mange gode oplysninger om helbred og trivsel”

”Ingen. Synes det er tilfredsstillende som det er nu, men måske en opfølgning hvis der har været sygdom”

”Mon ikke det vil være en ide at oprette en telefonkæde”

”Måske tiere”

Spørgsmål 12: ***Vil du anbefale andre at modtage forebyggende besøg?***

Der er 3 svarmuligheder: Ja, nej, ved ikke.

Den allerstørste del (92.3%) svarer ja, en ubetydelig del (1.1) svarer nej, ved ikke svares af (2.2%), ikke besvaret (4.4%).

Beskrivende kommentarer til spørgsmål 12:

”Ja det vil jeg i høj grad. Der er sikkert mange der inde med spørgsmål, som de ikke kan få sat ord på, så her har de chancen”

”Absolut. Det er rart at vide at man er meget velkommen til at ringe, hvis der er brug for det”

”Det har vi gjort i vores klubber og omgangskreds. Vi tror der spares mange penge ved at tage ting i opløbet”

Konklusion

Borgerundersøgelsen i april 2002 viser at der hos borgerne har været stor interesse for at deltage. Der er kommet 91 besvarelser ud af 100 uddelte skemaer.

Dobbelt så mange svar fra kvinder som fra mænd. Gennemsnits alderen er 80 år. Der er mere end 2/3 der bor alene og lidt over 1/3 er gifte eller samboende. Det svarer til kønsfordelingen i besøgsgruppen.

Mange borgere har ytret sig med kommentarer der viser stor tilfredshed med besøgene og med det brev der udsendes før besøget. Det borgerne udtrykker som det vigtigste er betydningen af at det er den samme person der kommer hver gang.

Besvarelserne viser også at trygheden øges og der er stor tillid til besøgspersonerne.

Lidt under halvdelen af borgerne giver udtryk for at besøgene i høj grad har betydning for helbredet og resten mener at det i nogen grad har betydning. Det kan undre at en del personer har undladt at svare på dette spørgsmål. En mulig årsag kunne være at spørgsmålet er udformet med to svarrubrikker, og kan derfor give misforståelser.

Et vigtigt mål i de forebyggende besøg er, at samtalerne skal tage udgangspunkt i de emner borgerne ønsker at drøfte og der skal være kontinuitet. Undersøgelsen viser, at sådan oplever borgeren det.

Vejledningen og de råd der gives er brugbare og der udtrykkes tilfredshed med opfølgning på samtalen fra forrige besøg. Hvorimod udleveret materiale som pjecer og brochurer er mindre betydningsfuldt.

Der er mange besvarelser der fortæller om den enkeltes udbytte af besøgene og der gives positive udsagn og glæde over dette tilbud.

Der er nogle borgere der har gode ideer til ændringer af besøgsindholdet, f.eks. et ønske om at få målt blodtryk og at modtage besøgene oftere. En enkelt borger ønsker oprettelse af en telefonkæde.

Vi må konkludere at besvarelserne har været meget positive og at det ikke umiddelbart giver anledning til at ændre på vores nuværende praksis, idet så godt som alle svarer at de vil anbefale andre, når de bliver 75 år, at tage imod besøg.

Det er bemærkelsesværdigt, at et forebyggende hjemmebesøg på ca 1_ time hvert halve år, tillægges så stor betydning for trygheden, helbredet og trivslen.

Bilag

Spørgeskemaundersøgelse af de forebyggende hjemmebesøg – Rødovre kommune

Kvantitative data

Antal spørgeskema udsendt	100	100 %
Antal besvarelser modtaget	91	91%
- heraf mænd	33	36,3%
- heraf kvinder	58	63,7%
Bor alene	59	64,8%
Bor ikke alene	32	35,2%
Gennemsnitsalder	80 år	

1. Hvordan synes du dig informeret om, hvad de forebyggende besøg går ud på?

Meget godt	71	78%
Godt	20	22%
Mindre godt	0	0%
Dårligt	0	0%

2. Hvordan er du tilfreds med indholdet i vores brev?

Meget tilfreds	57	62,6%
Tilfreds	34	37,4%
Utilfreds	0	0%
Meget utilfreds	0	0%

3. Har det betydning for dig, at det er den samme person, der kommer ved hvert besøg?

I høj grad	90	98,9%
I nogen grad	1	1,1%
I mindre grad	0	0%
Slet ikke	0	0%

4. I hvilken grad føler du tillid og tryghed til personen?

I høj grad	85	93,4%
I nogen grad	6	6,6%
I mindre grad	0	0%

Slet ikke	0	0%
-----------	---	----

5. I hvor høj grad får du talt om det du vil?

I høj grad	74	83,1%
I nogen grad	15	16,9%
I mindre grad	0	0%
Slet ikke	0	0%

6. I hvilken grad oplever du at kunne bruge den vejledning og rådgivning, som besøgspersonen giver?

I høj grad	64	71,1%
I nogen grad	24	26,7%
I mindre grad	2	2,2%
Slet ikke	0	0%
Ikke besvaret	1	1,1%

7. I hvilken grad kan du bruge det materiale, der udleveres ved besøget i form af pjecer og brochurer?

I høj grad	26	28,6%
I nogen grad	49	53,8%
I mindre grad	6	6,6%
Slet ikke	1	1,1%
Har intet modtaget	4	4,4%
Har intet læst	0	0 %
Ikke besvaret	5	5,5%

8. I hvilken grad oplever du, at der bliver fulgt op på forrige besøg:

I høj grad	79	86,8%
I nogen grad	8	8,8%
I mindre grad	1	1,1%
Slet ikke	0	0%
Ikke besvaret	3	3,3%

9. I hvilken grad synes du, at de forebyggende besøg har haft betydning for din tryghed?

I høj grad	66	72,5%
I nogen grad	18	19,8%
I mindre grad	4	4,4%
Slet ikke	0	0%
Ikke besvaret	3	3,3%

9. I hvilken grad synes du, at de forebyggende besøg har haft betydning for dit helbred?

I høj grad	43	47,3%
I nogen grad	31	34,1%
I mindre grad	4	4,4%
Slet ikke	0	0%
Ikke besvaret	13	14,3%

12. Vil du anbefale andre at modtage forebyggende besøg?

Ja	84	92,3%
Nej	1	1,1%
Ved ikke	2	2,2%
Ikke besvaret	4	4,4%